

[Kjær Rasmussen.]

Det er forslagsstillernes opfattelse, at en sådan forlængelse må anses for rimelig alene af den grund, at disse personer er inde i en periode med voldsom fysisk og psykisk udvikling. Forslaget går endvidere ud på, at ferien forlænges til 36 dage for personer, som udfører sundhedsfarligt arbejde eller arbejde, hvorved der er forbundet et ganske særligt faremoment, og vi mener, at der gennem administrationen af arbejderbeskyttelseslovens §§ 8 og 9 må have dannet sig en praksis, efter hvilken disse sundhedsmæssigt udsatte grupper allerede er afgrænsede.

Det bør dog tilføjes, at det ikke er forslagsstillernes opfattelse, at en forlængelse af ferien alene udgør et tilstrækkeligt værn mod sundhedsfarligt arbejde. Arbejdstilsynet må i høj grad påse, at der ikke sker overtrædelser af gældende bestemmelser. Især er en sådan skærpet opmærksomhed fra tilsynets side påkrævet over for nye stoffer, som tages i anvendelse.

Endelig foreslås det, at feriegodtgørelsen forhøjes forholdsmæssigt for de pågældende grupper.

Vi anbefaler lovforslaget til folketingets velvillige behandling.

Jeg skal endvidere for folketinget fremsætte *forslag til folketingsbeslutning angående ændring af arbejderbeskyttelseslovgivningen. (Forbud mod arbejde i tre skift).*

Trivsel har været et af nøgleordene i de senere års samfundsdebat. Vi har oplevet, hvordan mangelen på samme gang på gang har ført lønarbejderne ud i såkaldte ulovlige strejker, fordi forholdene på arbejdspladserne efterhånden har udviklet sig derhen, at de ansatte trives dårligere og dårligere.

Hovedårsagen hertil er naturligvis fundamentale fejl ved det økonomiske system, vi lever under. For at kunne klare konkurrencen må den enkelte kapitalist investere store summer forud for hver produktion, og da

den tekniske forældelse foregår hurtigt i disse år, må han sørge for at holde sit produktionsapparat i gang hele tiden, således at en hurtig afskrivning kan finde sted. I modsat fald må han se i øjnene, at konkurrenterne kommer i besiddelse af maskiner, som producerer billigere varer, end han selv er i stand til med sit ældre apparatur. Og for at undgå en sådan situation — og naturligvis også for at øge sin profit — indføres skifteholdsarbejde.

Det bliver altså lønarbejderne, som fysisk og psykisk må betale for, at det vanvittige race kan fortsætte, ja, endog accelerere.

Arbejdslivets umenneskeliggørelse nærmer sig det fuldendte.

Det siger sig selv, at med treskiftsarbejde vil den biologiske og sociale rytme brydes fuldstændigt. Organismens naturlige døgnrytme forstyrres, og socialt oplever skifteholdsarbejderen, at han ikke kan deltage fuldt ud i familie- eller foreningsliv, fordi han må fungere på andre tidspunkter.

En sådan tilværelse afføder selvsagt problemer, således som undersøgelsen også viser.

Vi mener ikke, at alle trivselsproblemer er løst med et forbud mod treskiftsarbejde. Vi mener ikke, at disse problemer overhovedet kan løses i det kapitalistiske samfund med dets stærke interessermodsatninger mellem på den ene side det store magtesløse flertal af lønarbejdere og på den anden side det lille økonomisk magtfulde mindretal af kapitalister. Trivselsproblemerne vil naturligvis først finde deres endelige løsning i et menneskevenligt samfund, hvor produktionen er indrettet efter menneskers behov, men vi har alligevel fundet det rigtigt at fremsætte nærværende forslag til folketingsbeslutning, fordi det som sagt nu er bevist, at en stor del af lønarbejderne pådrager sig mén af treskiftsarbejdet. Det er herefter op til folketingets partier at bevise, at de virkelig mener noget med al trivselssnakken.

Vi anbefaler forslaget til folketingsbeslutning til velvillig behandling.